

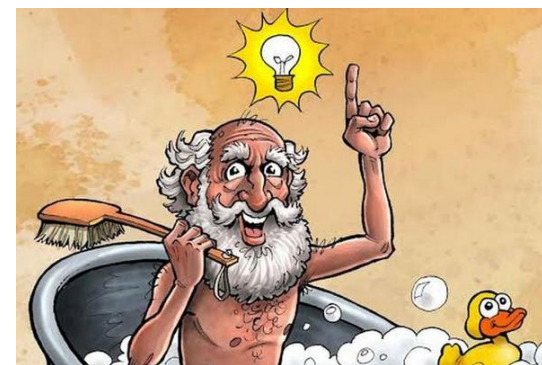
МЕРЕЊЕ НА ЗАФАТНИНА

Зафатнина или **волумен** е **квантификација** на тоа колку **простор** зафаќа еден **објект**. **SI** **единицата** за зафатнина е **кубен метар** (m^3).

Зафатнината на цврст објект е бројна вредност дадена за да го опише **тридимензионалниот** концепт за тоа колку тој зафаќа простор. Еднодимензионалните објекти, како права и дводимензионалните објекти, како **квадратот** немаат зафатнина во тродимензионалниот простор.

За правилните тела како коцка, квадар, цилиндар итн... постојат формули по кои може да се пресмета нивната зафатнина, но за неправилните (како на пример, камен) има една анегдота за Архимед - за тоа како тој измислил метод за мерење на зафатнина на објект со неправилна форма. Круна во форма на лоров венеч била направена за

кралот Хиерон II и од Архимед се барало да открие дале е од чисто злато или во круната имало додадено сребро. Тој морал да го реши проблемот без да ја оштети круната, па според тоа не смеел да ја истопи и да ја

измери густината што било и наједноставното решение. Додека се бањал, тој забележал дека нивото на водата се зголемило кога влегол во неа. Тој сфатил дека може да го искористи овој ефект во одредувањето на зафатнината на круната, а според тоа и нејзината густина откако ќе ја измери. Густината на круната би била помала

доколку поевтини и помалку густы метали биле додадени во неа. Тој заборавајќи да се облече истрчал надвор извикувајќи: "Еурека, најдов решение!"

Во секојдневието не се среќаваме со поголема единица мерка за волумен од кубен метар (m^3), но затоа често ги употребуваме помалите единици мерки: кубен дециметар ($1 dm^3$) = литар (l)

Помали волумени на течност можат директно да се мерат со мензура – сад на чиј ѕид е исцртана скала во cm^3 , односно во ml.

<u>мерки за течност</u>					
1 dal	·10	}	1l	:10	1 dl
1 hl	·100			:100	1 cl
1 kl	·1000			:1000	1 ml

<u>1kl</u>				
	<u>1hl</u>			
		<u>1dal</u>		
			<u>1l</u>	
				<u>1dl</u>
				<u>1cl</u>
				<u>1ml</u>

ЗАДАЧА: Измери ја зафатнината на каменот.